

ВИСВІТЛЕННЯ МИСТЕЦЬКИХ АКЦІЙ ПІД ЧАС ВІЙНИ ЯК ФОРМА ПОЗИТИВНОГО КОМУНІКАТИВНОГО ВПЛИВУ НА АУДИТОРІЮ

Олександра Долматович,

здобувач освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший ба-
калавр», спеціальність 061 Журналістика,
ПЗВО «Міжнародний класичний університет
імені Пилипа Орлика»

Науковий керівник –

кандидат наук із соціальних комунікацій,
доцент, завідувачка кафедри журналістики та філології
ПЗВО «Міжнародного класичного університету
імені Пилипа Орлика»

Валентина Стекольщикова

Якщо прослідкувати за подіями, що розпочались у лютому 2022 року, то вони сприяли ще більшому згуртуванню українського народу та формуванню небаченої досі єдності нації. Кожна подія, що відбувалася у сучасному українському фізичному й віртуальному вимірі здобувала висвітлення в онлайн-просторі, нерідко здобуваючи мистецьких форм [6, с. 71]. Умови війни призводять до значного стресу та невизначеності у суспільстві, і в цих умовах мистецькі акції набувають особливого значення як засіб позитивного комунікативного впливу на аудиторію. Мистецтво може виступати не лише як форма естетичного задоволення, але і як потужний інструмент соціальної підтримки, засіб вираження національної ідентичності, а також спосіб психологічної реабілітації. Культура, як і політика, – це мистецтво співжиття людей в одному полісі. Це те, що дозволяє жити в громаді, співіснувати та мати спільні речі, які можна ділити. Надбання культури й шедеври об'єднують людей, допомагають знайти спільні інтереси та точки контакту [4].

Мистецькі акції під час війни виконують кілька важливих функцій. По-перше, вони стають каналом для вираження емоцій та переживань, які важко артикулювати у звичайних умовах. По-друге, мистецтво допомагає зберегти культурну спадщину та ідентичність, що є особливо важливим у воєнний час, коли існує ризик їх втрати. По-третє, мистецькі акції можуть виступати як засіб

протесту та опору, надаючи голосу менш помітним або пригніченим групам населення.

Попри різні труднощі, зокрема театри мають працювати у час війни і дарувати гарні емоції українцям, які виживають, хвилюються за свою країну, чекають рідних з війни, втратили близьку людину. Щодня, переглядаючи стрічки новин, можна зустріти відгук на різні постановки, саме це і дає надію на повоєнне відновлення.

ЗМІ відіграють ключову роль у висвітленні мистецьких акцій, оскільки саме через них широкий загал дізнається про події, що відбуваються, та надихається незламністю людей, міст, духу. Важливо, щоб медіа забезпечували об'єктивне та повне висвітлення мистецьких заходів, підкреслюючи їх значення та вплив на суспільство. Водночас, важливо уникати політизації мистецтва та забезпечити, щоб мистецькі акції не були використані як інструмент пропаганди.

Розуміння аудиторії і складання портрету типового читача допоможе скласти формулу свого успішного контенту. ЗМІ краще уявлятимуть формати й тематику подачі інформації [4]. Саме так можна дізнатися найкращі підходи для досягнення максимального впливу на аудиторію та ефективного спілкування з нею, зокрема, у висвітленні культурних подій та мистецьких акцій. Можливі різні варіації форматів. Наприклад, довге глибоке ґрунтовне інтерв'ю з митцем локального рівня. Можливо, це буде Explainer – проста табличка або схема, що доступно пояснює суть певного явища. Або є сенс подумати про репортаж, щоб передати атмосферу культурної події та додати найяскравіші коментарі очевидців. Для професійної оцінки підійде критика. Аналітика ж допоможе дізнатися, які люди цікавляться культурою найбільше, відвідують події, скласти їхній портрет [4].

Різні типи медіа використовують свої підходи до подачі інформації про культурні події, кожен з яких має свої переваги та обмеження. Зрозуміло, що газетам ніколи не виграти в електронних конкурентів змагання в оперативності [2, с. 4]. Однак, у газетах завжди можна почитати якісні публіцистичні матеріали, особливо з культурної сфери, де аудиторії потрібно навести аргументи та розтлумачити про той чи інший мистецький захід [3, с.12]. Це

дозволяє читачам не лише отримати інформацію про подію, але й зрозуміти її значення, контекст та можливий вплив на культурне життя. Якщо реципієнт не встиг збагнути думку мовця, то він спокійно може повернутися до цієї думки у тексті друкованому та зрозуміти її через повторне прочитування, співвідношення з попередніми твердженнями [1, с.174]. Це одна з ключових переваг друкованих ЗМІ – можливість глибокого аналізу та рефлексії над отриманою інформацією. Натомість електронні ЗМІ вирізняються доступністю, високим ступенем інтерактивності, текст супроводжується більшими мультимедійними можливостями. А наявність візуального компонента та аудіосупроводу сприяє кращому розумінню мистецького явища [2, с.4]. Таким чином, кожен тип медіа вносить свій вклад у висвітлення культурного життя, пропонуючи аудиторії різні формати сприйняття інформації.

Виклики сьогодення стали поштовхом для акторів і режисерів щодо пошуку цікавих творів для постановок, театральних експериментів. А тема війни і героїзму українців, історії багатьох захисників і захисниць, українських родин, окремих людей стануть майбутніми сценаріями і тут важливо, щоб мовою мистецтва розповідати щиро, просто, глибинно, талановито, уникнувши пафосу і штучності [5].

Висновки. Мистецтво може виступати як форма підтримки та опору, засіб збереження національної ідентичності та культурної спадщини, а також спосіб психологічної реабілітації. У висвітленні мистецьких акцій медіа відіграють ключову роль, оскільки через них широкий загал дізнається про події, що відбуваються. Важливо, щоб медіа забезпечували об'єктивне та повне висвітлення мистецьких заходів, підкреслюючи їх значення та вплив на суспільство. Різноманітні варіації форматів медіа дозволяють досягти максимального позитивного впливу на аудиторію, головне розуміти її потреби і вподобання форматів.

Список використаної літератури

1. Бондаренко І. В. Практичні навички медіаграмотності журналіста: вплив медіатексту на читача. *Міжкультурна комунікація в контексті глобалізаційного діалогу: стратегії розвитку* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 25–26 лист. 2022 р. Одеса : ОНМУ, 2022. С. 172–175.

2. Гарматій О., Кісіль С. Тема культури в українських ЗМІ: основні тенденції подання. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія : Журналістські науки. 2018. № 896. С. 18–25.
3. Кузнєцова Т. Транслявання національної культури сучасними ЗМІ: основні тенденції та перспективи. URL: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/natural/vdpu/Soc_komun/2008_1/12.html (дата звернення: 15.04.2024).
4. Мистецтво співжиття. Як медіа розповідати про культуру? URL: <https://tj.org.ua> (дата звернення: 15.04.2024).
5. Терещук Г. Надпотужна терапія, яка потрапляє в душу»: як театр під час війни рятує психіку людей. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/teatr-viyna-tyl-okupatsiya/32124479.html> (дата звернення: 15.04.2024).
6. Тормахова А. М. Мистецькі практики під час війни: український вимір. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*. 2022. № 41. С. 70–75.